A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2025. augusztus 1.*

„Előzetes döntéshozatal – Vámunió – Behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – 1430/79/EGK rendelet – Az uniós jog megsértésével beszedett vámok – A 2. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdése – A hivatalból történő visszatérítés feltételei – E vámok jogalap nélküli beszedésének a könyvelésbe vételüktől számított három év eltelte előtt történő megállapítása – Arra vonatkozó megállapítás, hogy a nemzeti vámhatóságoknak tudomással kell bírniuk az érintett gazdasági szereplők kilétéről, valamint az egyes gazdasági szereplők részére visszatérítendő összegről – E hatóságok azon kötelezettsége, hogy megtegyék a szükséges és megfelelő intézkedéseket az ilyen visszatérítés teljesítéséhez szükséges információk megszerzése érdekében”

A C-206/24. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (semmítőszék, Franciaország) a Bírósághoz 2024. március 14-én érkezett, 2024. március 13-i határozatával terjesztett elő az

YX,

a **Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA**

és

a **Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance**,

a **Directeur générale des douanes et droits indirects**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: M. L. Arastey Sahún tanácselnök (előadó), D. Gratsias, E. Regan, J. Passer és B. Smulders bírák,

főtanácsnok: R. Norkus,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: francia.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a francia kormány képviseletében P. Chansou és B. Travard, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Demeneix és B. Eggers, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. március 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1986. október 7-i 3069/86/EGK tanácsi rendelettel (HL 1986. L 286., 1. o.) módosított, a behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítéséről és elengedéséről szóló, 1979. július 2-i 1430/79/EGK tanácsi rendelet (HL 1979. L 175., 1. o.) (a továbbiakban: 1430/79 rendelet) 2. cikke (2) bekezdésének, valamint a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.) (a továbbiakban: Közösségi Vámkódex) 236. cikke (2) bekezdése harmadik albekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az YX és a Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA (a továbbiakban: Caves Andorranes), egy andorrai jog szerinti társaság, valamint a ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance (gazdasági, pénzügyi és gazdaságélénkítésért felelős miniszter, Franciaország), valamint a directeur général des douanes et droits indirects (vámügyi és közvetett adózási főigazgató, Franciaország) között, a harmadik országokból származó és Andorrába tartó áruk behozatala címén jogalap nélkül beszedett vámok hivatalból történő visszatérítése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az 1430/79 rendelet

3 Az 1430/79 rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezett:

„(1) Ez a rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek alapján az illetékes hatóságok visszafizetik vagy elengedik a behozatali vagy kiviteli vámokat

(2) Ennek a rendeletnek az alkalmazásában:

[…]

e) »könyvelésbe vétel«: az a hatósági aktus, amellyel az illetékes hatóságok a fizetendő behozatali vagy kiviteli vámok összegét megfelelően megállapítják;

[…]”

4 E rendelet 2. cikke előírta:

„(1) A behozatali vámokat vissza kell fizetni vagy el kell engedni, amennyiben az illetékes hatóságok számára kielégítő módon megállapítást nyer, hogy e vámok könyvelésbe vett összege:

– olyan árukra vonatkozik, amelyek tekintetében nem keletkezett vámtartozás, vagy amelyek tekintetében a vámtartozás az összeg megfizetésén vagy elévülésen kívüli okokból megszűnt,

– vagy a vámtartozás bármely oknál fogva meghaladja a jogszerűen felszámítható összeget.

(2) A behozatali vámoknak az (1) bekezdésben említett valamely okból történő visszafizetésére vagy elengedésére kérelem alapján kerülhet sor, amelyet az említett vámoknak a behajtásért felelős hatóság általi könyvelésbe vételétől számított hároméves határidő lejárta előtt kell benyújtani az érintett vámhivatalhoz.

Ez a határidő nem hosszabbítható meg, kivéve, ha az érintett fél bizonyítja, hogy előre nem látható körülmények vagy vis maior miatt akadályoztatva volt a kérelem említett határidőn belüli benyújtásában.

Ha e határidőn belül az illetékes hatóság maga fedezi fel, hogy az (1) bekezdésben foglalt valamelyik helyzet áll fenn, hivatalból hajtja végre a visszafizetést vagy elengedést.”

5 Az említett rendelet 15. cikke első bekezdésének szövege a következő:

„A behozatali vagy kiviteli vámok visszafizetése vagy elengedése csak annak a személynek adható meg, aki ezeket a vámokat megfizette vagy aki köteles azokat megfizetni, vagy az e személy jogait és kötelezettségeit átvállaló személyeknek.”

6 Az 1430/79 rendeletet a Közösségi Vámkódex 251. cikke hatályon kívül helyezte.

A Közösségi Vámkódex

7 A Közösségi Vámkódex 236. cikke a következőket írta elő:

„(1) A behozatali vagy kiviteli vámokat vissza kell fizetni, amennyiben megállapításra kerül, hogy megfizetésükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak, vagy az összeget a 220. cikk (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.

A behozatali vagy kiviteli vámokat el kell engedni, amennyiben megállapításra kerül, hogy könyvelésbe vételükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak, vagy az összeget a 220. cikk (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.

Visszafizetés vagy elengedés nem nyújtható, ha valamely, nem jogszabály szerint fizetendő összegnek a kifizetése vagy könyvelésbe vétele az érintett személy szándékos cselekedetének eredménye.

(2) A behozatali vagy kiviteli vámokat a megfelelő vámhivatalnál a szóban forgó vámösszegnek az adóssal való közlésétől számított 3 éven belül benyújtott kérelemre fizetik vissza vagy engedik el.

Ezt a határidőt meg kell hosszabbítani, ha az érintett személy igazolja, hogy előre nem látható körülmény vagy vis maior miatt akadályoztatva volt a kérelem említett határidőn belüli benyújtásában.

Ha e határidőn belül a vámhatóság maga fedezi fel, hogy az (1) bekezdés első és második albekezdésében foglalt helyzet áll fenn, saját kezdeményezésére [helyesen: hivatalból] hajtja végre a visszafizetést vagy elengedést.”

8 A 253. cikk második bekezdése értelmében e kódexet 1994. január 1-jétől kellett alkalmazni.

9 Az említett Vámkódexet a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i 450/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Modernizált Vámkódex) (HL 2008. L 145., 1. o.) 186. cikke hatályon kívül helyezte, amelyet az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 269., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 287., 90. o.; HL 2016. L 267., 2. o.; HL 2018. L 173., 35. o.) (a továbbiakban: Uniós Vámkódex) 286. cikke helyezett hatályon kívül.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 1988 és 1991 között az andorrai jog hatálya alá tartozó társaságok a Franciaországban letelepedett Ysal vámügynök társaság közvetítésével többek között harmadik országokból származó árukat importáltak Andorrába. Ezen importok után a Franciaországban vámot fizettek. Abban az időben a francia vámhatóságok ugyanis megkövetelték, hogy a harmadik országokból származó, Andorrába tartó árukat bocsássák szabad forgalomba, amikor azok francia területen haladnak át.

11 Az Európai Bizottság 1991. január 23-án közzétette a COM(90) 2042 final indokolással ellátott véleményt, amelyben egyrészt megállapította, hogy a Francia Köztársaság azáltal, hogy megkövetelte a szabad forgalomba bocsátást, nem teljesítette az uniós jog egyes rendelkezéseiből eredő kötelezettségeit, másrészt pedig felszólította e tagállamot arra, hogy fogadja el a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy 30 napon belül eleget tegyen ezen indokolással ellátott közleménynek.

12 A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy 1991. március 27-én a francia hatóságok jelezték a Bizottságnak, hogy úgy döntöttek, helyt adnak a Bizottság kérelmének, eltörölve a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó említett követelményt, amit a *Francia Köztársaság Hivatalos Lapjában* 1991. június 6-án közzétett, a gazdasági, pénzügyi és költségvetési minisztérium (Franciaország) importőreinek és exportőreinek szóló közlemény útján tettek meg.

13 2008. május 20-án az Ysal keresetet indított a francia vámhatóság ellen egy francia elsőfokú bíróság előtt azon vámok visszatérítése iránt, amelyeket e hatóság a harmadik országokból származó és Andorrába tartó áruk 1988 és 1991 közötti behozatala után jogalap nélkül szedett be (a továbbiakban: szóban forgó vámok).

14 Ezen elsőfokú bíróság a 2010. június 15-én hozott ítéletében elfogadhatatlannak nyilvánította az Ysal keresetét azon az alapon, hogy az nem rendelkezik kereshetőségi joggal, és nem fűződik érdeke az eljáráshoz. Ezt az ítéletet 2011. december 13-án másodfokon helybenhagyták.

15 2014. január 21-i ítéletével a Cour de cassation (semmítőszék, Franciaország) elutasította az Ysal által e másodfokú határozattal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmet. A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy ebben az ítéletben a Cour de cassation (semmítőszék) többek között megállapította, hogy az andorrai importőrök visszatérítették az Ysal részére a szóban forgó vámokat, amelyeket ez utóbbi a megfizetett a nevükben, következésképpen csak ezen importőrök rendelkeznek kereshetőségi joggal és érdekkel.

16 2015. július 16-án ezen importőrök, amelyek jogutódjai a Caves Andorranes és YX, a francia vámhatósággal szemben keresetet indítottak a grand instance de Toulouse (toulouse-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) előtt az e hatóság által jogalap nélkül beszedett vámoknak megfelelő összeg számukra való megfizetése iránt. 2017. július 4-i ítéletével e bíróság elutasította e kérelmet.

17 A cour d'appel de Toulouse (toulouse-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) 2020. február 10-i ítéletében helybenhagyta ezt az ítéletet. E tekintetben a bíróság megállapította, hogy a francia vámhatóságnak ahhoz, hogy az 1430/79 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése és a Közösségi Vámkódex 236. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése alapján hivatalból visszatérítse a szóban forgó vámokat, rendelkeznie kell a visszafizetéssel érintett vámok összegének és az egyes kötelezettek személyazonosságának meghatározásához szükséges információkkal, anélkül hogy aránytalan vizsgálatot kelljen végeznie.

18 A Caves Andorranes és YX ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Cour de cassationhoz (semmitőszék), amely lényegében arra hivatkozik, hogy a cour d'appel de Toulouse (toulouse-i fellebbviteli bíróság) 2020. február 10-i ítéletével megsértette az 1430/79 rendelet 2. cikkének (2) bekezdését. Az e rendelkezésben előírt hivatalból való visszatérítési kötelezettség csak a vámok adósnak történő közlésétől számított hároméves határidő betartásától függ. Ezzel szemben az említett rendelkezés nem írja elő, hogy a vámhatóságoknak rendelkezniük kell mind a visszatérítendő vámösszeg, mind az egyes kötelezettek személyének meghatározásához szükséges adatokkal. A cour d'appel de Toulouse (toulouse-i fellebbviteli bíróság) tehát ezt a rendelkezést egy olyan feltétellel egészítette ki, amelyet az nem tartalmazott.

19 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a francia vámhatóság azt állítja, csak akkor fizetheti vissza hivatalból a szóban forgó vámokat, ha rendelkezik az annak megállapításához szükséges valamennyi információval, hogy e vámokat jogalap nélkül szedték be, így azokat vissza kell téríteni. Nem kérhető tőle, hogy maga végezzen mélyreható vizsgálatot az egyes érintett szereplőknek visszatérítendő vámok összegének meghatározása érdekében.

20 E bíróság tehát azt kérdezi, hogy az 1430/79 rendelet 2. cikkének (2) bekezdését és a Közösségi Vámkódex 236. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az illetékes nemzeti hatóság csak akkor köteles hivatalból visszafizetni a jogalap nélkül beszedett vámokat, ha rendelkezik az e célból szükséges valamennyi információval, és – ennek hiányában – csak ha nem kell aránytalan vizsgálatot végeznie.

21 Az említett bíróság szerint kérdésként merül fel az is, hogy sor kerülhet-e a nemzeti vámhatóság által hivatalból történő visszatérítésre a vámok adóssal való közlésétől számított hároméves határidő elteltével. Tekintettel a 2012. június 14-i CIVAD ítéletre (C-533/10, EU:C:2012:347, 21. pont), amelynek 21. pontjában a Bíróság megállapította, hogy a Közösségi Vámkódex 236. cikke (2) bekezdésének első albekezdése hároméves határidőt ír elő a jogalap nélkül kivetett vámok visszafizetésére, a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy az 1430/79 rendelet

2. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az illetékes hatóságok ezen időszakot követően már nem folyamodhatnak hivatalból való visszafizetéshez, még akkor sem, ha e határidőn belül állapították meg, hogy a vámokat jogalap nélkül szedték be.

22 E körülmények között a Cour de cassation (semmítőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a[z 1430/79 rendelet] 2. cikkének (2) bekezdését, amelyet a Közösségi Vámkódex 236. cikke (2) bekezdésének [harmadik albekezdése] vett át, hogy a vámhatóság által beszedett vámok hivatalból történő visszatérítése az említett vámok behajtásért felelős hatóság általi könyvelésbe vételének időpontjától számított hároméves határidőhöz kötött, vagy pedig úgy, hogy a vámhivatalnak a vámfizetést kiváltó eseménytől számított három éven belül meg kell tudnia állapítani, hogy a vámokat jogalap nélkül szedték be?

2) Úgy kell-e értelmezni a[z 1430/79 rendelet] 2. cikkének (2) bekezdését, amelyet a Közösségi Vámkódex 236. cikke (2) bekezdésének [harmadik albekezdése] vett át, hogy a vámhatóság által beszedett vámok hivatalból történő visszafizetése ahhoz a feltételhez kötött, hogy e vámhatóság előtt ismert legyen az érintett gazdasági szereplők személyazonossága és a számukra visszafizetendő összegek nagysága, anélkül hogy mélyreható vagy aránytalan vizsgálatot kellene végeznie?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

23 Előzetesen meg kell állapítani, hogy tekintettel arra az időpontra, amikor a szóban forgó vám hivatalból történő visszatérítéséhez való jog keletkezett, kizárólag az 1430/79 rendelet rendelkezései alkalmazandók az alapeljárásban.

24 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az együttesen vizsgálandó két kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a vámok nemzeti vámhatóság által hivatalból történő visszatérítésére vonatkozó kötelezettség fennállása egyrészt attól függ, hogy e hatóság maga állapította-e meg e vámok könyvelésbe vételétől számított három év eltelte előtt, hogy azokat jogalap nélkül szedték be, másrészt pedig e hatóságnak tudomása volt az érintett gazdasági szereplők kilétéről, valamint az egyes gazdasági szereplőknek visszatérítendő összegről. Ennek keretében e bíróság arra keresi a választ, hogy az említett hatóságnak adott esetben milyen intézkedéseket kell hoznia az ilyen információk megszerzése érdekében.

25 E rendelet 2. cikkének (1) bekezdéséből többek között az következik, hogy a vámokat vissza kell fizetni, amennyiben az illetékes hatóságok számára hitelt érdemlően megállapítást nyer, hogy e vámok könyvelésbe vett összege olyan árukra vonatkozik, amelyek tekintetében nem keletkezett vámtartozás, vagy az meghaladja a jogszabály szerint fizetendő összeget.

26 Az említett rendelet 2. cikkének (2) bekezdése az ilyen visszatérítésre vonatkozóan két különböző – azaz vagy kérelemre, vagy hivatalból történő – eljárást ír elő (lásd ebben az értelemben: 2017. október 26-i Aqua Pro ítélet, C-407/16, EU:C:2017:817, 41. pont).

27 Így először is az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően a visszatérítés az érintett vámhivatalhoz az említett vámok könyvelésbe vételétől számított három éven belül benyújtott kérelem alapján történik. Másodszor, e rendelet 2. cikke (2) bekezdése

harmadik albekezdésének megfelelően az illetékes hatóságok hivatalból hajtják végre a visszatérítést, ha e határidőn belül maguk állapítják meg az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében leírt helyzetek valamelyikének fennállását.

28 Az 1430/79 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében leírt helyzetekre tekintettel ebből az következik, hogy e hatóságok hivatalból visszatérítik a vámot, ha az említett határidőn belül maguk megállapítják, hogy azokat jogalap nélkül szedték be, vagyis ha e rendelet 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően e hatóságok megelégedésére többek között azt állapítják meg, hogy a könyvelésbe vett vámösszeg olyan árukra vonatkozik, amelyek tekintetében nem keletkezett vámtartozás, vagy az meghaladja a jogszabály szerint fizetendő összeget.

29 E tekintetben az említett rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése, amennyiben kategorikusan előírja, hogy a nemzeti vámhatóságok „hivatalból visszatérítik a vámot”, visszatérítési kötelezettséget ír elő e hatóságok számára, anélkül hogy az érintett importőrnek azt kérelmeznie kellene.

30 Márpedig, mivel e rendelkezésben az „e határidőn belül” kifejezés a „megállapítja” igére vonatkozik, e kifejezést úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy e visszatérítési kötelezettség létrejöjjön, az ilyen megállapításnak a vám könyvelésbe vételének időpontjától számított hároméves határidő lejárta előtt kell megtörténnie. Az 1430/79 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerint ez az időpont azon közigazgatási aktus elfogadása időpontjának felel meg, amellyel e vámok összegét az illetékes hatóságok eredetileg megállapították.

31 Ennélfogva a vámok nemzeti vámhatóság által hivatalból történő visszatérítésére irányuló kötelezettség fennállását e hatóság által – az érintett vámok könyvelésbe vételének időpontjától számított hároméves határidő lejárta előtt – annak megállapításától függőnek kell tekinteni, hogy e vámokat jogosulatlanul szedték be.

32 E határidő így behatárolja azt az időszakot, amelynek során azok a nemzeti vámhatóságok, amelyek maguk állapították meg, hogy jogosulatlanul szedtek be vámot, kötelesek kötelezettséget vállalni e vámok hivatalból történő visszatérítésére. Ezzel szemben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 46–50. pontjában lényegében rámutatott, magának a visszatérítésnek nem kell szükségszerűen az említett határidőn belül megtörténnie, így arra a határidő lejártát követően is sor kerülhet.

33 Egyébiránt, mivel a vámokat olyan konkrét összegekre vetik ki, amelyeket a nemzeti vámhatóság a valamely meghatározott személy nevében benyújtott vámáru-nyilatkozatok alapján határozott meg, e hatóság azon megállapítása, hogy az ilyen vámokat jogosulatlanul szedték be, szükségszerűen magában foglalja azt a megállapítást, amely szerint az említette hatóság előtt ismert személy jogalap nélkül fizetett egy meghatározott, ugyanezen hatóság számára is ismert összeget. Következésképpen, ha a nemzeti vámhatóság megállapítja, hogy a vámot jogosulatlanul szedték be, és azt vissza kell téríteni, főszabály szerint tudomása van mind annak a személynek a személyazonosságáról, akinek a visszatérítést teljesítenie kell, mind pedig a pontos visszatérítendő összegről.

34 E hatóság ugyanis nem hivatkozhat arra a tényre, hogy már nem állnak rendelkezésére az érintettek által benyújtott vámáru-nyilatkozatok vagy a velük szemben hozott egyedi határozatok, annak igazolása érdekében, hogy ezen érdekeltek számára esetleg nem térítik vissza azokat a vámokat, amelyeket az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésében

előírt hároméves határidőn belül jogalap nélkül szedett be, mivel a vámhatóságok e határidő lejártáig kötelesek megőrizni azokat az iratokat és információkat, amelyek relevánsak lehetnek a beszedett vámok esetleges visszatérítése szempontjából.

35 E megfontolások abban az esetben is érvényesek, ha a vámbeszedés jogalap nélküli jellege a nemzeti vámhatóság által a meghatározott harmadik országból származó vagy oda irányuló behozatalok utáni vám kivetésének lehetőségét illetően elkövetett hibából ered. Kétségtelen, hogy az ilyen hiba jelentős számú gazdasági szereplőt és egyedi határozatot érinthet, következésképpen az érintett tagállam vámhatósága részéről mennyiségileg jelentős kutatást tehet szükségessé a visszatérítésre jogosult személyek azonosítása érdekében. Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jogból eredő kötelezettségek nemteljesítésének igazolása végett a tagállam hatóságai nem hivatkozhatnak kifogásként gyakorlati, adminisztratív vagy pénzügyi nehézségekre (2020. február 27-i Bizottság kontra Belgium [Könyvelők] ítélet, C-384/18, EU:C:2020:124, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Igaz, hogy bizonyos esetekben a vám visszatérítése érdekében, amelyről a nemzeti vámhatóság megállapította, hogy azokat jogalap nélkül szedték be, e hatóságnak szüksége lehet bizonyos olyan információkra, amelyek nincsenek és nem is lehetnek a birtokában. Ez lehet a helyzet például a visszatérítendő vámot megfizető személy jogutódjának személyét vagy személyeit illetően, mivel az 1430/79 rendelet 15. cikkének első bekezdése értelmében a vámot csak annak a személynek vagy azoknak a személyeknek térítik vissza, aki vagy akik e vámot megfizették, illetve akik a jogai és a kötelezettségei tekintetében a helyébe léptek. Ugyanez vonatkozhat azon bankszámla adataira is, amelyre a visszatérítést teljesíteni kell.

37 Mindazonáltal e körülmény adott esetben nem a visszatérítési kötelezettség fennállásának megállapítása szempontjából releváns, mivel az ilyen kötelezettség akkor keletkezik, amikor a nemzeti vámhatóság a jelen ítélet 31. pontjában említett feltételek mellett megállapítja a vámfizetés jogalap nélküli jellegét, hanem annak meghatározása céljából, hogy e hatóság azáltal, hogy késedelmesen végezte el az ilyen visszatérítést, vagy akár nem végezte el azt, megsértette-e a hivatalból való eljárásra vonatkozó kötelezettségét.

38 Konkrétan, ha az említett vámhatóság önhibáján kívül nem rendelkezik a jogosulatlanul beszedett vámok visszatérítéséhez szükséges olyan információkkal, mint amelyek a jelen ítélet 36. pontjában szerepelnek, az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdéséből eredő visszatérítési kötelezettségének teljesítése érdekében meg kell tennie az ezen információk megszerzéséhez szükséges és megfelelő intézkedéseket. Kétségtelen, hogy az ilyen intézkedések nem foglalnak magukban aránytalan kutatásokat, vagyis olyan kutatásokat, amelyek emberi és anyagi erőforrások alkalmazását teszik szükségessé, anélkül hogy bármilyen kapcsolatban lennének azzal, ami észszerűen elvárható egy gondos közigazgatási szervtől. Mindazonáltal a vámhatóság azzal az ürüggyel tanúsított passzív magatartása, hogy nem rendelkezik az említett információkkal, nem egyeztethető össze sem a fent említett visszatérítési kötelezettségével, sem pedig a megfelelő ügyintézéshez való jogból eredő követelményekkel, amely jog az uniós jog általános elvének minősül, és amelyet alkalmazni kell a tagállamokra e jog végrehajtása során (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 22-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és társai ítélet, C-159/21, EU:C:2022:708, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát annak meghatározása, hogy megállapítható-e, hogy a francia vámhatóságok a szóban forgó vámok könyvelésbe vételétől számított hároméves határidő lejárta előtt maguk állapították meg, hogy azokat jogosulatlanul szedték be. Mindazonáltal a Bíróság, annak érdekében, hogy elősegítse e bíróság ezen értékelését,

megadhatja az uniós jog értelmezéséhez szükséges valamennyi információt, amely hasznos lehet a számára (2022. április 7-i Berlin Chemie A. Menarini ítélet, C-333/20, EU:C:2022:291, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 E tekintetben a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy 1991. január 23-án a Bizottság indokolással ellátott véleményt küldött a Francia Köztársaságnak, amelyben azt állította, az a gyakorlat, hogy a harmadik országokból származó és Andorrába tartó áruk után vámot vetnek ki, ellentétes az uniós joggal. 1991. március 27-i levelükben a francia hatóságok azt válaszolták a Bizottságnak, hogy úgy határoztak, kedvező választ adnak a Bizottság kérelmére, és figyelembe véve az Európai Gazdasági Közösség és e harmadik ország között létrejött, 1991. július 1-jén hatályba lépő megállapodás rendelkezéseit, előzetesen módosítják a mezőgazdasági termékek Andorrába történő exportjára vonatkozó szabályozást. 1991. június 6-i miniszteri közleményükben a francia hatóságok a harmadik országokból Andorrába érkező valamennyi áru tekintetében megszüntették az említett gyakorlatot.

41 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy ezekből az eseményekből arra lehet következtetni, hogy a francia vámhatóságok hallgatólagosan, de szükségszerűen állapították meg, hogy a harmadik országokból Andorrába tartó áruk behozatalakor beszedett vámokat jogellenesen szedték be, mivel a Bizottság által kibocsátott indokolással ellátott vélemény önmagában nem vált ki kötelező joghatást (lásd különösen: 1998. szeptember 29-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-191/95, EU:C:1998:441, 44. pont), az ilyen megállapítást úgy kell tekinteni, mint amelyet e vámhatóságok „maguk” tettek, így ez utóbbiak az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdése harmadik albekezdésének való megfelelés érdekében kötelesek voltak hivatalból visszatéríteni a szóban forgó vámokat, mivel azokat az e megállapítást megelőző három évben szedték be.

42 Amennyiben bebizonyosodik, hogy a szóban forgó vámok visszatérítéséhez a francia vámhatóságoknak a jelen ítélet 36. pontjában említettekhez hasonló olyan kiegészítő információkra volt szükségük, amelyek nem voltak és nem is lehettek a birtokukban, a kérdést előterjesztő bíróságnak annak meghatározása érdekében, hogy e hatóságok tévesen tartózkodtak-e attól, hogy eleget tegyenek az e 2. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdéséből eredő azon kötelezettségüknek, hogy hivatalból tegyenek eleget e visszatérítésnek, meg kell vizsgálnia, hogy az említett hatóságok, miután megállapították, hogy a szóban forgó vámokat jogellenesen szedték be, hoztak-e olyan intézkedéseket, amelyek – anélkül, hogy aránytalanok lettek volna – szükségesek és megfelelőek voltak ezen információk megszerzéséhez. E tekintetben azonban – a kérdést előterjesztő bíróság értékelésére is figyelemmel – meg kell legalábbis állapítani, hogy a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy ilyen intézkedéseket hoztak volna.

43 A fenti indokok összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az 1430/79 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a vámok nemzeti vámhatóság által hivatalból történő visszatérítésére vonatkozó kötelezettség fennállásának az a feltétele, hogy e hatóság e vámok könyvelésbe vételétől számított három év eltelte előtt maga állapítsa meg, hogy azokat jogalap nélkül szedték be, és e megállapítás magában foglalja, hogy e hatóságnak tudomása van az említett vámokat megfizető személyek kilétéről, valamint az egyes személyeknek visszatérítendő összegről. Amennyiben az említett hatóság nem rendelkezik, és nem is rendelkezhetett az ahhoz szükséges valamennyi információval, hogy az ilyen visszatérítést a jogalap nélkül beszedett vámokat megfizető személy vagy a jogai és a kötelezettségei tekintetében az előbbi helyébe lépő személyek részére teljesítse, ugyanezen hatóság

feladata, hogy a visszatérítési kötelezettségének teljesítése érdekében megtegye azokat az intézkedéseket, amelyek – anélkül hogy aránytalanok lennének – szükségesek és megfelelőek ezen információk megszerzéséhez és a visszatérítés elvégzéséhez.

A költségekről

44 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Az 1986. október 7-i 3069/86/EGK tanácsi rendelettel módosított, a behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítéséről vagy elengedéséről szóló, 1979. július 2-i 1430/79/EGK tanácsi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

a vámok nemzeti vámhatóság által hivatalból történő visszatérítésére vonatkozó kötelezettség fennállásának az a feltétele, hogy e hatóság e vámok könyvelésbe vételétől számított három év eltelte előtt maga állapítsa meg, hogy azokat jogalap nélkül szedték be, és e megállapítás magában foglalja, hogy e hatóságnak tudomása van az említett vámokat megfizető személyek kilétéről, valamint az egyes személyeknek visszatérítendő összegről. Amennyiben az említett hatóság nem rendelkezik, és nem is rendelkezhetett az ahhoz szükséges valamennyi információval, hogy az ilyen visszatérítést a jogalap nélkül beszedett vámokat megfizető személy vagy a jogai és a kötelezettségei tekintetében az előbbi helyébe lépő személyek részére teljesítse, ugyanezen hatóság feladata, hogy a visszatérítési kötelezettségének teljesítése érdekében megtegye azokat az intézkedéseket, amelyek – anélkül hogy aránytalanok lennének – szükségesek és megfelelőek ezen információk megszerzéséhez és a visszatérítés elvégzéséhez.

Aláírások